

Curtea Supremă de Justiție**DECIZIE****23 septembrie 2015****mun. Chișinău**

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 martie 2015, în cauza penală, declarate de inculpații

Șoimu Damian Andrei, născut la 08 aprilie 1996, originar și domiciliat în s. Alexandru cel Bun, r-nu1 Soroca;

și

Belous Ion Gherghe, născut la 20 aprilie 1995, originar și domiciliat în s. Alexandru cel Bun, r-nu1 Soroca.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 20.03.2013 până la 27.12.2013;*
2. *Instanța de apel de la 20.01.2014 până la 25.03.2015;*
3. *Instanța de recurs de la 08.06.2015 până la 23.09.2015.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor ordinare în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 27 decembrie 2013, în privința lui **Șoimu Damian**, a fost încetat procesul penal prevăzut de art. 152 alin.(1) Cod penal, în temeiul art. 391 alin.(1), pct.7) Cod de procedură penală, cu liberarea inculpatului minor de răspundere penală, aplicându-i o măsură de constrângere cu caracter educativ.

Șoimu Damian a fost liberat de răspundere penală cu încredințarea acestuia pentru supraveghere părinților: Șoimu Andrei și Șoimu Galina.

Acțiunea civilă s-a admis în principiu, partea civilă, menținându-și dreptul de a intenta acțiunea în modul prevăzut de procedura civilă pentru a stabili cuantumul despăgubirilor cuvenite.

În privința lui **Belous Ion** a fost încetat procesul penal prevăzut de art. 287 alin.(3) Cod penal, în temeiul art. 391 alin.(2) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta comisă constituie o contravenție prevăzută de art.78 alin.(2) Cod Contravențional.

În baza art. 30 Cod contravențional, Belous Ion a fost liberat de răspundere contravențională, pe motivul expirării termenului de aplicare a sancțiunii contravenționale.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a reținut că, Șoimu Damian, la 01 ianuarie 2012, în jurul orei 01.00, aflându-se în parcul central „Grigore Vieru”, din or. Soroca, în urma relațiilor ostile, intenționat l-a îmbrâncit pe Mînzat Nicolai, ultimul căzînd și apoi i-a aplicat mai multe lovituri în regiunea capului, inclusiv și cu o bară metalică, lovindu-l și peste mâini cu care partea vătămată își apăra capul în timpul loviturilor, în rezultat fracturându-i degetul IV a mîinii stîngi.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 32 „A” din 13.02.2012, lui Mînzat Nicolai i-au fost cauzate vătămări corporale medii.

Belous Ion, la 01.01.2012, aproximativ la ora 01.30, aflîndu-se în parcul central „Grigore Vieru”, din or. Soroca, în urma relațiilor ostile, apărute anterior, între el și Lupu Dumitru, ultimul ulterior, i-a chemat în ajutor pe Sucmanov Valeriu și Pîslari Vasile, toți trei l-au luat la o parte pentru a discuta, iar Belous Ion de frică să nu fie maltratată a îndreptat balonul cu gaze neutralizante pe care îl deținea, spre Sucmanov Valeriu, Pîslari Vasile și Lupu Dumitru și a pulverizat din el în direcția acestora, provocîndu-le dureri fizice.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Șoimu Damian să fie condamnat în baza art.152 alin.(1) Cod penal la 1 an 6 luni cu aplicarea art. 90 Cod penal, fiindu-i stabilit un termen de probă 1 an și Belous Ion să fie condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, și a-i stabili pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani cu aplicarea art. 90 Cod penal, stabilindu-i un termen de probă de 2 ani.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, instanța de fond a stabilit just circumstanțele cauzei în privința învinutului Șoimu Damian și corect a calificat acțiunile inculpatului, însă neîntemeiat a încetat procesul penal în baza art. 54 Cod penal, iar în privința inculpatului Belous Ion eronat a calificat acțiunile sale în baza art.78 Cod Contravențional, și a dispus nefondat încetarea procesului. Astfel, instanța ilegal a aplicat față de Șoimu Damian art. 54 Cod penal, deoarece instituția liberării de răspundere penală prezintă punerea în libertate a persoanei ce a săvîrșit infracțiunea, care și-a pierdut gradul prejudiciabil în virtutea unor împrejurări prevăzute de legislație. Respectiv, pentru a fi posibilă aplicarea art. 54 Cod penal, pe lîngă premisele generale este necesar ca să fie întrunite și condițiile facultative, și anume, pentru a stabili dacă corectarea persoanei este posibilă, este necesar ca instanța să i-a în considerație diverse circumstanțe care se referă la personalitatea infractorului. Aceasta se referă la manifestarea minorului față de infracțiunea comisă, ca ultimul să fi contribuit la descoperirea infracțiunii, să repare benevol paguba materială, să se căiască sincer și alte împrejurări.

În cazul dat, minorul Șoimu Damian atît în cadrul urmăririi penale cît și în faza cercetărilor judiciare nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, nu a recuperat pagubele aduse părții vătămate, nu a contribuit la descoperirea infracțiunii și nu a dat dovadă de căința sinceră. Cu toate acestea în sentință instanța face referire la faptul că drept circumstanță atenuantă care a servit ca temei pentru aplicarea art.54 Cod penal este căința sinceră, și totodată fiind indicat că Șoimu Damian vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut-o. Aplicînd art. 54 Cod penal în speță, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că inculpatul Șoimu Damian nu a înaintat o cerere prin care a solicitat să fie încetat procesul penal în privința sa, și în conformitate cu art.285 alin.(7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia ori a reprezentantului legal, respectiv nici reprezentantul legal al minorului și nici inculpatul sau apărătorul acestora nu a depus o astfel de cerere pe parcursul procesului penal.

Reieșind din circumstanțele expuse, acuzarea a considerat că aplicarea de către instanța de judecată a unei pedepse penale ar fi binevenită și echitabilă în coraport cu infracțiunea comisă de inculpat. La individualizarea pedepsei instanța s-a bazat pe faptul că ultimul a comis infracțiunea în timpul minoratului, dar alte aspecte invocate

de acuzator instanța nu a considerat să le elucideze. Inculpatul Șoimu Damian, nu este la prima sa abatere. Minorul anterior a mai comis fapte socialmente periculoase din aceeași categorie. La fel ultimul a comis și contravenții, dar deoarece nu avea vârsta de tragere la răspundere contravențională părinții ultimului au fost atrași la răspundere în conformitate cu art.63 Cod contravențional. În acest sens liberarea de răspundere penală a minorului cu aplicarea unei măsuri educative nu își regăsește motivația, ori părinții minorului nu au fost în stare anterior să prevină comportamentul fiului său, deoarece activitatea sa criminală a continuat, mai mult ca atât că minorul anterior a comis infracțiuni în participație.

În ceea ce privește sentința în privința inculpatului Belous Ion, instanța a atestat că prin acțiunile sale, ultimul a comis o contravenție, și că lipsesc în faptele acestuia obiectul juridic special și latura subiectivă, intenția directă prevăzută de art. 287 Cod penal. Aceste afirmații sunt subiective și nu au fundament juridic, deoarece Belous Ion aflându-se într-un loc public, în seara de revelion, fără careva motive întemeiate și fără existența între el și persoanele implicate a unui conflict a inițiat intenționat o situație de conflict, nefondată, după care din motive huliganice a pulverizat cu gaze lacrimogene, în direcția la mai multe persoane.

La fel instanța nu a luat în considerație împrejurările de fapt a cazului, evenimentele s-au petrecut în seara de revelion în parcul central al or. Soroca unde se aflau multe persoane, și cele întâmplate între Belous Ion și ceilalți erau privite de către trecători și posibil mai multe persoane au avut de suferit în urma acțiunilor gazelor lacrimogene, deoarece toți participanții la proces au menționat că au simțit miros de gaze și au avut de suferit careva disconfort din acest motiv. Respectiv, prin acest fapt minorul Belous Ion a încălcat ordinea publică, cauzând un pericol eminent societății. Mai mult ca atât, martorul Pîslari Vasile a indicat direct că Belous Ion, se purta agresiv și vorbea urât.

Instanța de fond a menționat că, inculpatul Belous Ion nu a avut intenții huliganice, dar a acționat în privința altor persoane pentru a se apăra. Versiunea dată nu corespunde faptelor invocate de către martorii audiați atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul instanței de judecată, deoarece partea vătămată, martorii Sucmanov Valeriu și Pîslari Vasile au indicat că Belous Ion a fost acela care a inițiat conflictul și a solicitat să se retragă în altă parte pentru a discuta. Din probele acumulate și examinate pe caz, nu s-a constatat că Belous Ion a fost atacat de partea vătămată, deci în cazul dat nu putem invoca legitima apărare. La fel, instanța nu a luat în considerație la calificarea faptelor inculpatului Belous Ion circumstanțele cazului și anume că el a comis fapta cu aplicarea unei arme de autoapărare, care se aplică ca o măsură extremă pentru respingerea unui atac. În ceea ce privește concluzia că Belous Ion de fapt a comis contravenția prevăzută de art.78 Cod contravențional, acuzarea a considerat că Belous Ion prin acțiunile sale nu a îndreptat violența față de anumite persoane în urma unui conflict, dar din motive huliganice a pulverizat cu balonul de gaze pentru a sfida ordinea publică.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 martie 2015, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează:

- Șoimu Damian Andrei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin. (1) Codul penal, și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an.

- Belous Ion Gherghe a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Codul penal, și în baza acestei legi cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani.

În temeiul art.90 Cod penal, pedeapsa închisorii aplicată lui Șoimu Damian și Belous Ion s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 1 (unu) an pentru fiecare.

În rest s-au menținut dispozițiile sentinței instanței de fond.

4.1. Pentru a se pronunța instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că probele prezentate sunt suficiente pentru a-l recunoaște pe Șoimu Damian vinovat în comiterea faptei prejudiciabile, acțiunile lui încadrându-se în baza art.152 alin.(1) Cod penal, *vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art.151 Cod penal.*

Totodată, la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Șoimu Damian instanța de fond nu a acordat deplină eficiență principiilor generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin.2 Cod penal și incorect l-a liberat de răspundere penală, cu aplicarea în privința lui a măsurilor de constrângere cu caracter educativ sub formă de încredințarea pentru supravegherea părinților Șoimu Andrei și Șoimu Galina în baza art.54 Cod penal.

Astfel, instanța de fond la stabilirea pedepsei a indicat că, ține cont de faptul că potrivit art. 16, 17 Cod penal fapta prejudiciabilă comisă constituie o infracțiune mai puțin gravă, săvârșită cu intenție, ca circumstanță atenuantă a reținut căința sinceră, săvârșirea infracțiunii de către minor, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, la locul de trai se caracterizează pozitiv, la fel că nu au fost stabilite circumstanțe agravante pe caz.

Instanța de fond a reținut de asemenea și faptul că potrivit referatului preferențial de evaluare psiho-socială a personalității minorului, perspectivele de reintegrare în societate a lui Șoimu Damian sunt medii, minorul fiind supravegheat de părinți și în deosebi din partea tatălui.

La acest capitol, instanța de apel a conchis că, motivarea instanței în ce privește posibilitatea corectării și reeducării inculpatului, cu liberarea de răspundere penală și cu aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ sub formă de încredințare pentru supravegherea părinților, este eronată și contravine legii. Liberarea de răspundere penală reprezintă punerea în libertate a persoanei ce a săvârșit infracțiunea, care și-a pierdut gradul prejudiciabil în virtutea unor împrejurări prevăzute de legislație.

Respectiv, pentru a fi posibilă aplicarea art. 54 Cod penal, pe lângă premisele generale este necesar ca să fie întrunite și condițiile facultative, și anume pentru a stabili dacă corectarea persoanei este posibilă, este necesar ca instanța să i-a în considerație diverse circumstanțe care se referă la personalitatea infractorului. Aceasta se referă la manifestarea minorului față de infracțiunea comisă, ca ultimul să fi contribuit la descoperirea infracțiunii, să repare benevol paguba materială, să se căiască sincer precum și alte împrejurări.

În cazul dat, minorul Șoimu Damian aflat în cadrul urmăririi penale cit și în faza cercetărilor judiciare nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, nu a recuperat pagubele aduse părții vătămate, nu a contribuit la descoperirea infracțiunii și nu a dat dovadă de căința sinceră.

Prin urmare, față de ultimul nu pot fi aplicate prevederile art. 54 Cod penal, care prevede liberarea de răspundere penală după cum a indicat instanța de fond.

Mai mult, art.54 alin. (1), (2) Cod penal prevede că, persoana în vîrstă de pînă la 18 ani care a săvîrșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală în conformitate cu prevederile procedurii penale dacă s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale, totodată persoanelor liberate de răspundere penală, în conformitate cu alin. 1), li se pot aplica măsurile de constrîngere cu caracter educativ, prevăzute la art. 104, prevederile în cauză nefiind respectate de instanța de fond.

La adoptarea soluției instanța de apel în sensul enunțat s-a condus de prevederile art. 93 alin. (1) Cod penal, potrivit căruia minorii condamnați pentru săvîrșirea unei infracțiuni ușoare, mai puțin grave sau grave pot fi liberați de pedeapsă de către instanța de judecată dacă se va constata că scopurile pedepsei pot fi atinse prin internarea lor într-o instituție specială de învățămînt și de reeducare sau într-o instituție curativă și de reeducare, precum și prin aplicarea altor măsuri de constrîngere cu caracter educativ, prevăzute la art. 104.

Totodată, instanța de apel a reținut prevederile art. 104 alin. (1) lit. b) Cod penal, potrivit căruia persoanelor liberate de răspundere penală în conformitate cu art. 54, le pot fi aplicate următoarele măsuri de constrîngere cu caracter educativ: încredințarea minorului pentru supraveghere părinților, persoanelor care îi înlocuiesc sau organelor specializate de stat.

Astfel, instanța de apel a considerat că în cazul respectiv nu sunt întrunite condițiile necesare pentru liberarea de răspundere penală a minorilor prevăzute de art. 54 Cod penal, prin urmare instanța de fond neîntemeiat a aplicat prevederile acestei norme în privința inculpatului Șoimu Damian, temeiuri pentru liberarea de răspundere penală nefiind stabilite.

La stabilirea pedepsei inculpatului Șoimu Damian, instanța de apel s-a condus de prevederile art. 61 alin. (1) Cod penal, potrivit cărora pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

La fel, conform art. 61 alin. (2) Cod penal pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

Totodată, la stabilirea pedepsei inculpatului Șoimu Damian, instanța de apel a ținut cont de faptul că inculpatul a comis fapta incriminată fiind minor și conform art.70 alin. (3) Cod penal la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvîrșirii infracțiunii, nu a atins vîrsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvîrșită, reduse la jumătate.

Astfel, instanța de apel a constatat ca circumstanță excepțională faptul că la momentul comiterii infracțiunii Șoimu Damian era minor, și ținînd cont de persoana inculpatului și de circumstanțele stabilite, se impune reducerea pedepsei sub formă de închisoare în privința inculpatului Șoimu Damian stabilindu-i astfel pedeapsa închisorii pe termen de 1 an.

4.2. Cît privește învinuirea adusă lui Belous Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, după cum indică instanța de fond că nu și-a găsit confirmare în ședința de judecată, instanța de apel a ținut să menționeze că

singura constatare a instanței de fond la acest capitol este precum că acțiunile lui Belous Ion nu au fost îndreptate la încălcarea ordinii publice, dînsul doar aplicînd balonul cu gaze neutralizante de frică să nu fie maltratată de Sucmanov Valeriu, Pîslari Vasile și Lupu Dumitru, care l-au luat într-o parte pentru a se clarifica.

Astfel, instanța de fond a stabilit, că Belous Ion prin acțiunile sale - pulverizarea gazului toxic neutralizant în direcția lui Sucmanov Valeriu și Pîslari Vasile, le-a provocat acestora dureri fizice, fapt pentru care, instanța conchide că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, însă, în același timp fapta comisă este o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, și în situația dată procesul penal în privința lui Belous Ion urmează a fi încetat în baza art. 332 alin.(2) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a considerat neîntemeiată încetarea procesului penal privind învinuirea lui Belous Ion de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal din temeiul prevăzut de art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală.

În cazul dat prin huliganism, se înțeleg acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvîrșite cu aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

Instanța de apel a reținut prevederile art. 131 Cod penal conform cărora prin fapta săvîrșită în public se înțelege fapta comisă:

- într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvîrșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului;

- în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvîrșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane;

- într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane;

- într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepția reuniunilor care pot fi considerate cu caracter familial, datorită naturii relațiilor dintre persoanele participante;

- prin orice mijloace recurgînd la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

Normele descrise și probele administrate denotă că acțiunile săvîrșite de Belous Ion conțin fapte de huliganism, care a avut loc în următoarele circumstanțe.

Inculpatul Belous Ion la 01 ianuarie 2012, aproximativ la ora 01.30, aflîndu-se în parcul central „Grigore Vieru”, din or. Soroca, în urma relațiilor ostile, apărute anterior, între el și Lupu Dumitru, ultimul ulterior, i-a chemat în ajutor pentru a se clarifica, pe Sucmanov Valeriu și Pîslari Vasile și toți trei l-au luat la o parte pentru a discuta, iar Belous Ion de frică să nu fie maltratată a îndreptat balonul cu gaze neutralizante pe care îl deține, spre Sucmanov Valeriu, Lupu Dumitru și Pîslari Vasile, a pulverizat din el în direcția acestora, provocîndu-le dureri fizice.

Instanța de apel a considerat că toate probele existente în prezenta cauză, privite în cumul nu pot fi puse la îndoială, și întru totul confirmă săvîrșirea infracțiunii de huliganism de către Belous Ion.

Concluzia instanței de fond precum că, suficiente probe pertinente, care ar demonstra incontestabil că Belous Ion prin acțiunile sale a încălcat în mod grosolan ordinea publică n-au fost prezentate, iar intoxicarea cu gaze a lui Sucmanov Valeriu și Pîslari Vasile nu s-a produs din intenții huliganice, acest fapt provocându-se din teamă să nu fie maltratată de Sucmanov Valeriu, Lupu Dumitru și Pîslari Vasile, este eronată, deoarece contravine prevederilor art. 131 Cod penal.

Deci, din materialele acumulate la urmărirea penală și examinării judiciare denotă prezența în acțiunile inculpatului Belous Ion a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal cu indicii calificativi: huliganismul - *adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, și se deosebesc printr-un cinism deosebit, cu aplicarea armei.*

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, au contestat cu recursuri ordinare:

- inculpatul Șoimu Damian, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței. Recurentul invocă că instanța de apel a judecat cauza unilateral; greșit a interpretat prevederile art. 53, 54 Cod penal; instanța de apel a constatat că inculpatul nu a recunoscut vina însă ultimul nu a contestat sentința, fiind de acord cu sentința de învinuire; pedeapsa aplicată nu corespunde personalității inculpatului;

- inculpatul Belous Ion, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței. Recurentul invocă că prima instanță corect a apreciat probele acumulate în dosar și corect a ajuns la concluzia că fapta comisă constituie o contravenție. Inculpatul având senzația de frică de a nu fi maltratată a pulverizat cu gaz neutralizat în direcția părților vătămate și nu a avut intenția de a comite un act de huliganism. Lipsește obiectul juridic special al infracțiunii de huliganism, care îl constituie ordinea publică, cât și latura subiectivă, care este caracterizată prin intenția directă a infracțiunii.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursurilor declarate de inculpații Șoimu Damian și Belous Ion, prin care a menționat că, recursurile ordinare urmează a fi decise ca inadmisibile motivând că, inculpații invocă dezacordul cu aplicarea pedepsei penale, iar acestea au fost cercetate minuțios și actele cauzei dovedesc legalitatea temeiurilor de fapt și de drept, care au dus la admiterea apelului și condamnarea inculpaților.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilitatea acestora, deoarece sunt vădit neîntemeiate, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Referitor la recursul ordinar declarat de inculpatul Șoimu Damian:

În recursul ordinar declarat de inculpatul Șoimu Damian drept temei de casare a deciziei instanței de apel a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, precum că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal reține că, aceste temeiuri nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs. Mai mult, din conținutul recursului rezultă că inculpatul critică aplicarea pedepsei penale.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Instanța de recurs precizează că, instanța de apel la adoptarea soluției sale pe deplin a ținut cont de prevederile menționate mai sus și corect a stabilit pedeapsa inculpatului Șoimu Damian, argumentînd motivat în decizia sa.

Pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corijare și reeducare a inculpatului, și are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea vinovatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea acestuia, cît și a altor persoane.

Colegiul menționează că, instanța de apel întemeiat a constatat că prima instanță, la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Șoimu Damian, nu a acordat deplină eficiență principiilor generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin. (2) Cod penal și incorect l-a liberat de răspundere penală, cu aplicarea în privința lui a măsurilor de constrîngere cu caracter educativ sub formă de încredințarea pentru supravegherea părinților Șoimu Andrei și Șoimu Galina în baza art.54 Cod penal.

Colegiul penal susține instanța de apel precum că, pentru a fi posibilă aplicarea art. 54 Cod penal, pe lîngă premisele generale este necesar ca să fie întrunite și condițiile facultative, și anume pentru a stabili dacă corectarea persoanei este posibilă este necesar ca instanța să i-a în considerație diverse circumstanțe care se referă la personalitatea infractorului.

Aceasta se referă la manifestarea minorului față de infracțiunea comisă, ca ultimul să fi contribuit la descoperirea infracțiunii, să repare benevol paguba materială, să se căiască sincer precum și alte împrejurări.

În cazul dat, minorul Șoimu Damian aflat în cadrul urmăririi penale cît și în faza cercetărilor judiciare nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, nu a recuperat pagubele aduse părții vătămate, nu a contribuit la descoperirea infracțiunii și nu a dat dovadă de căința sinceră.

Prin urmare, față de ultimul nu pot fi aplicate prevederile art. 54 Cod penal, care prevăd liberarea de răspundere penală după cum a indicat instanța de fond.

De asemenea, în prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la aplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal, deoarece pedeapsa stabilită de instanța de apel, este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Colegiul penal conchide că la stabilirea pedepsei cu suspendare instanța de apel, după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, și-a motivat soluția adoptată

indicînd din care motive a ajuns la concluzia că este necesară aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Totodată, legiuitorul acordă dreptul instanței, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens. În speța dată, rezultă că instanța de apel, reieșind din circumstanțele susmenționate, a considerat rațional ca inculpatul să execute condiționat pedeapsa stabilită.

La fel nu poate fi reținut argumentul inculpatului privind aplicarea inechitabilă a unei pedepse prea severe în prezența circumstanțelor atenuante și absența circumstanțelor agravante, deoarece la stabilirea pedepsei instanța de apel, pe lîngă faptul că a luat în considerație circumstanțele atenuante ale cauzei, a ținut cont și de efectul preventiv al sancțiunii penale.

Astfel, se reține că, recursul declarat de inculpatul Șoimu Damian, nu se întemeiază pe temeiurile stipulate expres de dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, mai mult, recurenții nu reflectă în ce constă problema de drept de importanță generală care, în opinia lor, persistă în cauză, care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar duce la casarea hotărîrii atacate prin prisma temeiurilor din norma de drept vizată.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

Referitor la recursul ordinar declarat de inculpatul Belous Ion.

Inculpatul a invocat în drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, precum că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În fapt, recurentul nu indică ce motive nu cuprind soluția instanței de apel, motivîndu-și în acest sens recursul în linii generale, invocînd chestiunile de fapt și de drept pe care instanța urma să le soluționeze.

Ori, nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită. În acest sens, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție nu are careva dubii asupra declarațiilor părților vătămate Sucmanov Valeriu, Lupu Dumitru și Pîslari Vasile, declarații, care în coroborare cu celelalte probe dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de huliganism. Mai mult, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată desfășurat și minuțios în textul deciziei invocate în pct. 4.2 al prezentei decizii.

Un alt temei invocat de recurent este că, în acțiunile lui nu sînt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de “neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Inculpatul atît la urmărirea penală, cît și în instanța de judecată a negat vinovăția că ar fi comis un act de huliganism în privința lui Sucmanov Valeriu, Lupu Dumitru și Pîslari Vasile, explicînd că nu a avut intenția de a comite un act de huliganism, doar de

frică să nu fie maltratat a îndreptat balonul cu gaze neutralizante pe care îl deține, spre părțile vătămate, a pulverizat din el în direcția acestora, provocându-le dureri fizice.

Colegiul penal atestă că, acțiunile inculpatului au avut o intenție directă, care încalcă grosolan ordinea publică însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei.

Colegiul penal menționează și faptul că, instanța de apel corect a stabilit, în conformitate cu prevederile art. 131 Cod penal, că fapta săvârșită a avut loc într-un loc public, or, *locul public*, este orice alt loc accesibil publicului, dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane.

Recurentul indică că, acțiunile nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii (lipsa laturii obiective și subiective) prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, însă în același timp, fapta comisă de inculpat constituie cel mult o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

Latura obiectivă a infracțiunii de huliganism se realizează prin încălcarea grosolană a ordinii publice.

Prin „ordinea publică” se are în vedere totalitatea de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a instituțiilor de stat și publice.

Prin „încălcarea grosolană a ordinii publice” se înțelege săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la aceste relații sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate în mod grosolan și demonstrativ prin necuviință, neobrăzare, comportarea persoanei ș.a., fapt ce a avut loc în situația de fapt, stabilită.

În situațiile de huliganism, făptuitorii înțeleg că încalcă grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor cu o deosebită obrăznicie. Acești făptuitori, nu numai că înțeleg caracterul infracțional al faptei, dar și doresc săvârșirea acestor acțiuni și survenirea consecințelor.

Cele menționate caracterizează latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii de huliganism, prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

În speță s-a stabilit cu certitudine faptul că, acțiunile întreprinse de inculpat ai avut loc în parcul central „Grigore Vieru”, din or. Soroca, loc public, în urma cărora au avut de suferit mai multe persoane.

Aceste acțiuni au avut un caracter intenționat din partea inculpatului, fapt confirmat de însuși inculpat, care a declarat că a folosit balonul de gaze neutralizate de frică să nu fie maltratat.

Delimitarea dintre huliganism ca infracțiune penală și huliganism ca infracțiune contravențională, se face ținându-se cont de gravitatea încălcării ordinii publice, care se determină prin cumulul circumstanțelor cauzei, inclusiv locul și metodele săvârșirii faptelor ilicite, intensitatea, durata lor. Colegiul penal reiterează faptul că, în speță sunt întrunite toate elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

Intenția inculpatului a fost una directă, el conștientizând faptul că încalcă ordinea publică și a dorit acest fapt.

Astfel, Colegiul penal reține că, instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului Belous Ion în comiterea infracțiunii incriminate lui în baza art.

287 alin. (3) Cod penal, iar pedeapsa i-a fost stabilită în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, 79 Cod penal.

Temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit. Criticile formulate de recurent, enunțate la pct. 5 al prezentei decizii, prin care susține că el nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal - au format obiect de discuție la judecarea cauzei în apel și cărora instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând decizia atacată în raport și cu prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare, urmează a se constata că recursul declarat de acesta este vădit neîntemeiat.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpații **Șoimu Damian Andrei și Belous Ion Gherghe**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 martie 2015, în cauza penală în privința ultimilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **28 octombrie 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan